

Bohoslužby v Zábřeze 30.dubna 2017

Lk 24, 13-35

Milé sestry, milí bratři, co všechno člověk potřebuje, aby uvěřil v Ježíše Krista? Jakým způsobem se rodí v lidském nitru víra? Jak se stane, že Boží dílo člověk přijme za své? Možná jsou to příliš akademické otázky, možná jsou to otázky, které znějí příliš dětinště. Možná jsou to ale otázky, které by nás neměly nechávat lhostejnými. Vždyť nalezení odpovědi nám může pomoci porozumět tomu, jak nést dál zvěst o vzkříšení Páně. Jistě si přeci kolikrát říkáme, že jsme bezradní z toho, jak být zvěstovateli této dobré zprávy pro každého člověka. Příběh o cestě do Emauz nám dává na mnohé tyto otázky docela krásnou odpověď.

Začátek toho příběhu tvoří dva učedníci na cestě. Nejdou ani moc daleko. Tři hodiny chůze, to není na tehdejší poměry mnoho. Možná by byla zajímavá otázka, proč vlastně někam ti učedníci jdou? Proč nejsou s ostatními? Vracejí se domů, nebo jdou za svými povinnostmi? Když se tak nad tím zamyslíme, zjistíme, že ono je to vlastně jedno, proč jsou na cestě. Cestování byla tehdy běžná věc. Zejména, když je po svátcích, na které šli do Jeruzaléma. Mnohem důležitější je okolnost, že tato cesta se jim stává příležitostí k rozhovoru. Hovoří spolu o proběhlých událostech. Kříž a prázdný hrob pro ně nejsou uzavřenou záležitostí. Potřebují se jimi znovu a znovu zabývat, porozumět jim. V tom zaujetí si ani nevšimli, že mají společníka. A vypadá dost divně. Jde z Jeruzaléma, ale jakoby tam ani nebyl. Nechápe, co jim přijde tak důležité. To je první důležitý moment jejich cesty víry. Ježíše nepoznávají, ačkoliv ho mají před očima. Vidět Božího Syna, to nestačí k cestě víry. Zrak se může mýlit. I když na něj velice spoléháme, nemusí nám vždy ukázat to důležité. A tak se dostáváme k tomu, že prvním důležitým krokem není vidět Ježíše, ale poznat, co se v nás odehrává, poznat, co hledáme. Ježíšova otázka v učednících vyvolává údiv. Ale zároveň je vede k tomu, aby sami byli schopni popsat, co se odehrálo, jak to na ně působilo.

Připojení se Ježíše k těm dvěma poutníkům je pro nás první krok rodící se víry. Ježíš se připojuje k cestě člověka. Přichází ale ne jako ten, který začíná hned poučovat, ale jako ten, který se ptá. Snaží se porozumět tomu, co se odehrává v jejich životech, co se jim žene hlavou, o čem přemýšlejí. Ptá se, co je pro ně důležité. Snaží se na jednu stranu vidět svět jejich očima,

na druhou stranu je vést k tomu, aby o něm přemýšleli. První, co člověk potřebuje k rodící se víře, je tedy společník, který přichází a má zájem o jeho život. Nechce mu vnutit ten svůj, ale chce se seznámit s tím jeho. To je skutečně potřebné. Cesta víry začíná tem, kde je člověk doma, začíná v jeho životě, začíná u jeho hodnot. Začíná svým způsobem nastavením zrcadla, tím, že se člověk může sám vidět a poznávat svůj vlastní svět.

Odpověď učedníků na otázku o událostech posledních dní se rozvinula v hledání naděje a zklamání zároveň. Odhalila, že události kolem nich se vymykají běžnému chápání. Skládali svou naději v Ježíše jako zaslíbeného Mesiáše, vykupitele. A tato naděje se plnila až do chvíle, kdy byl vydán soudu a odsouzen. Do té chvíle všechno šlo podle představ, měli z toho radost. Ale kříž byl konec. Ježíšovo působení neskončilo převzetím moci, kralováním nad Božím lidem, ale skončilo ukřižováním, tedy popravou. Navíc se ani nebránil. Uklidnění či vyjasnění situace nepřinesl ani třetí den. Některé ženy prý viděly anděly, kteří mluvili o Ježíšově vzkříšení. Jediné, co však všichni viděli, byl prázdný hrob. Nic víc. A to je podivné. Zklamaná naděje, ale také nesrozumitelnost prázdného hrobu. Co s tím? Jak to přijmout, zpracovat? To se jen tak nedá. Proto spolu hovoří, probírají to z různých pohledů, ale řešení jakoby tu neexistovalo.

Když má člověk možnost pohlédnout na svůj život, dostává se do podobné situace jako ti dva poutníci. Máme své představy, své naděje. K něčemu svůj život upínáme a zdá se, že to vychází. Ono to většinou na počátku všechno probíhá docela dobře. Ať to převedeme do vztahů, do pracovních povinností či jen místa na tomto světě. Najdeme si svou cestu a je nám na ní dobře, protože všechno zapadá do našich očekávání. Až do chvíle, kdy se něco stane, něco nečekaného, něco nelogického. V takovou chvíli se začíná situace dost komplikovat a vynoří se otázky, které najednou nemají uspokojivou odpověď. A to člověka vyvede z míry. V každém životě jistě taková chvíle přijde. Pracně budovaná jistota se začne hroutit. Člověk si uvědomí jenom tolik, že život je velice křehký, nevyzpytatelné jsou události kolem nás. Nemusí se zrovna jednat o katastrofy. V každém životě něco nevyjde, stane se jinak, než člověk plánuje. A do toho přijdou události, které ještě více situaci zamotají. Začnou ukazovat k něčemu dobrému, ale dost neuvěřitelným způsobem. Do těch temnot nesrozumitelnosti přinesou světlo, ale způsobem, který je natolik překvapivý, že nedává moc veliký smysl. Jsou to chvíle, ve kterých si člověk uvědomí, že nepojme všechno jen svými znalostmi svým umem.

Do nejasné situace učedníků začal Ježíš vnášet světlo. Začal jim vykládat Písmo a ukazoval tak, že všechno začíná dávat smysl, když se podíváme trochu jiným pohledem, když nahlédneme z jiného úhlu. Písmo učedníci znali. Ježíš jim nepřinesl nic nového. Jenom v tom, co znali mohli zahlédnout smysl, který jim dříve unikal. Utrpení Mesiáše se tak zdálo již méně tragické, už nebylo důvodem zhroucení veškeré naděje. Učedníci tedy směli porozumět smyslu kříže i významu prázdného hrobu. Così se v nich začalo chvět, cítili něco příjemného. Ale Ježíše nedokázali poznat. Ještě tu nebyla ona víra ve vzkříšeného Pána. Věci do sebe zapadly, jednotlivé kostky začaly skládat smysluplný obraz. Ale nebylo to ještě všechno. Ještě nějaký ten

krok jakoby učedníkům chyběl.

Mnoho věcí kolem začne dávat smysl, když se člověk dokáže osvobodit od svého vlastního poměřování situace. To je další krok na cestě rodící se víry. K tomu můžeme pomáhat lidem kolem nás. Lidským životem otřásá mnoho věcí, které přestávají dávat smysl, přinášejí pád naděje a růst nejistoty. Ale bývá to jen do chvíle, kdy člověk pochopí, že je zde něco víc než jen svět podle jeho měřítek. Naše vnímání a poznání je dost omezené. Proto nás spousta věcí vyvede z míry. Když ale připustíme, že svět je víc než to, co máme kolem sebe, potom je situace jiná. Často to znamená, že člověk si uvědomí nejen svůj fyzický základ, ale také duchovní rozměr. Nejsme jen konzumenti potravy, ale bytosti, které myslí, které vnímají víc než podněty postavené na fyzikálních zákonech. Víra se rodí, když člověk poznává, že je něco nad tímto světem. Ale není to ještě úplně všechno. Stejně jako učedníků nestačilo porozumění slovům Písma k víře, nestačí ani porozumění fungování světa a nutnosti Boží existence k vytvoření vztahu, vytvoření pouta víry.

Učedníci byli plni nadšení, když slyšeli slova, která jim osvěcovala jejich stezku. A toto nadšení mělo končit. Cesty učedníků a jejich záhadného průvodce se měly rozdělit. Oni už byli ve svém cíli, on chtěl jít dál. A zde nastává ten nejdůležitější moment. Necháává se pozvat. Netlačí je, aby si dál povídali, tak jako doposud, ale opět vstupuje do jejich cesty, jde s nimi. V tomto případě tedy spíše usedá a láme chléb. Dělá to, co je obvyklé, když poutníci zasedají ke společnému jídlu. A přesto koná cosi mimořádného. Lámání chleba snímá šupiny učedníkům z očí a poznávají, že je tu s nimi Pán. V tu chvíli přichází víra. Došlo k tomu, že události kříže a prázdného hrobu, svědectví Písma, to všechno se promítlo do jejich života. Najednou poznali, že jsou toho součástí, týká se jich to. Nejde o minulost, nejde o porozumění historickým událostem, ale o poznání, že toto všechno je stále přítomné v jejich současném životě.

Lámání chleba je odkaz k poslední večeři. Trochu dále posunuto bychom to mohli také vidět jako odkaz ke zviditelnění a zpřítomnění Božího díla spásy uprostřed nás. To je ten zlomový krok, který potřebuje každý člověk, aby uvěřil v Ježíše jako Krista. Po všech těch úvahách a debatách, po všem to přemýšlení a hledání, přichází setkání se Vzkříšeným Pánem. Ne ale tváří v tvář, ne tedy skrze zrak. Dochází k setkání v jeho díle, v poznání, že toto dílo je zde stále, stále trvá Boží milost, která se člověka dotýká. Učedníci jsou s Ježíšem u stolu. U jeho stolu v jeho společenství. Společenství je právě to, co potřebuje rodící se víra. Nestačí jen stále se bavit o tom, jak je co možné nebo zázračné. V jistou chvíli je třeba se na cestě zastavit a obrazně přijmout Ježíšovu oběť do svého života. K tomu nás tedy vede příběh cesty do Emauz. Víra nepřichází jako výsledek lidské spekulace, nepřichází jako kapitulace pod tíhou důkazů, které ukazují její správnost. Přichází jako výsledek poznání, že Kristus trpěl konkrétně i za mne a pro mou naději byl vzkříšen.

Aby tedy člověk uvěřil v Ježíše Krista, potřebuje někoho, kdo půjde s ním, kdo mu ukáže jako v zrcadle jeho život, kdo ho přivede k tomu, aby události svého života viděl i z jiného než soběstředného pohledu. A v posledku potřebuje někoho, kdo mu pomůže ukázat, že Boží dílo se týká i jej samotného. A tak sami smíme porozumět, že nejsme jen těmi, kdo jsou na cestě do Emauz a poznávají Vzkříšeného Pána u jeho stolu. Jsme i těmi, skrze které se Ježíš přidává k různým poutníkům tohoto světa, aby sami mohli najít svou cestu do Emauz a s ní Krista, jejich Vzkříšeného Pána.

Pane Ježíši, svými slovy nás provázíš, odhaluješ mnohá skrytá tajemství našeho života. Jdeš s námi a dáváš se nám poznat ve své oběti. Prosíme, dej nám tu milost, abychom ve tvé oběti nacházeli svůj život a ve tvé cestě do Emauz své poslání.

Amen.

p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120%; }